

Prestatieafspraken

2023

Inleiding

Prestatieafspraken 2023

De prestatieafspraken worden ieder jaar gemaakt tussen genoemde partijen. De afspraken zijn als genummerde actiepunten opgenomen in een tabel. De afspraken zijn onderverdeeld in de volgende hoofdthema's, welke elk door een werkgroep worden opgepakt:

0. Algemeen
1. Betaalbaarheid en Beschikbaarheid
2. Verduurzaming
3. Kwaliteit & Strategische ontwikkeling
4. Wonen en Zorg
5. Leefbaarheid en Omgeving

Daarnaast wordt er jaarlijks een activiteitenoverzicht opgenomen met daarin de lopende werkzaamheden, deze worden separaat door partijen opgepakt. Per actiepunt is beschreven door welke partij(en), wanneer welke inzet wordt geleverd en wie de trekker is in de werkgroep.

Jaarplanning

In de raamovereenkomst is de jaarplanning ten aanzien van de cyclus rondom de prestatieafspraken opgenomen.

- De start is jaarlijks in maart wanneer de prestatieafspraken van het voorgaande jaar worden geëvalueerd. Ook wordt alvast vooruitgekeken naar het volgende jaar.
- Vóór 1 juli brengen de corporaties aan de gemeenten en de huurdersvereniging hun bod uit.
- Vervolgens gaan de corporaties, de gemeenten Noardeast-Fryslân en Dantumadiel en de huurdersvereniging de Bewoners Raad aan de hand van de concept-Woonvisie en het bod met elkaar in gesprek over de te maken prestatieafspraken.
- Het streven van de gemeenten, de corporaties en de huurdersvereniging is om voor 1 oktober tot een mooi, inhoudelijk afgestemd, realistisch en uitvoerbaar pakket prestatieafspraken te komen.
- Vóór 15 december moeten de corporaties de prestatieafspraken samen met de vastgestelde begroting naar de Minister versturen.

Voor een aantal onderwerpen in de prestatieafspraken geldt dat deze advies plichtig zijn op grond van de overlegovereenkomst tussen de woningcorporatie en De Bewonersraad. De prestatieafspraken zijn opgesteld met inachtneming van deze afspraken.

Bijlagen:

1. Raamovereenkomst d.d. 7 december 2020
2. Bod Thús Wonen 2023
3. Bod Wonen Noordwest Friesland 2023
4. Bod Bewonersraad 2023
5. Activiteitenoverzicht Thús en Wonen Noordwest Friesland
6. Tabel huurprijsgrenzen

Overeengekomen en getekend te Dokkum op

Namens Huurdersvereniging De Bewonersraad Friesland
De heer H.G.T. Brouwer
Algemeen directeur

Namens Gemeente Dantumadiel
De heer G. Wiersma
Wethouder Wenjen en Omjouwning

Namens Gemeente Noardeast-Fryslân
De heer B. Koonstra
Wethouder Wenjen, Romte en Fergunnings

Namens Stichting Thús Wonen
De heer R. van der Meulen
Directeur-bestuurder

Namens Stichting Wonen Noordwest Friesland
Mevrouw M. Huizinga-Klaucke
Directeur-bestuurder

Prioritering

In de Prestatieafspraken 2023 is opnieuw een prioritering gemaakt van de afspraken per werkgroep. De groen gemarkeerde afspraken zijn wat ons betreft het meest belangrijk. Hier willen we in elk geval invulling aan geven en afronden in 2023. Dat maakt niet dat de andere prestatieafspraken komen te vervallen, maar wel dat bij onderbezetting of andere onvoorziene factoren we in ieder geval inzet blijven plegen op de groen gemarkeerde afspraken.

- Verantwoordelijke trekker is **Vet** weergegeven indien er meerder partijen benoemd zijn.

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
0.	Algemeen			
	De regiegroep richt zich op de werkgroep-overstijgende algemene thema's			
	Wij dromen van een integrale samenwerking en afstemming tussen de werkgroepen, maar zeker ook tussen de partijen die deze prestatie afspraken ondertekenen. Hierin stellen wij ons gevraagd en ongevraagd faciliterend op			
	Concreet betekent dat voor 2023:			
0.1	Optimaliseren proces Prestatie Afspraken			Wij denken na over verdere optimalisering van het proces. We formuleren de doelen smart. De voorzitters van de werkgroepen functioneren als regisseurs m.b.t. hun thema('s). Zij zorgen ervoor dat de juiste mensen bij elkaar aan tafel zitten om de doelen te bereiken.
0.2	Instellen structureel Overleg met stakeholders (corporaties, makelaars, zorgpartijen, banken) om ontwikkelingen op de woningmarkt van Noardeast-Fryslân en Dantumadiel af te stemmen. Mogelijk in samenwerking met Zorg en Welzijn	Gemeenten		
0.3	Partijen lopen een dagdeel mee met een andere partner uit de Prestatieafspraken.	Regiegroep		Op eigen initiatief maken partijen afspraken. In het 4 ^e kwartaal van 2021 is hier een begin mee gemaakt.
0.4	Partijen betrekken elkaar bij het opstellen van documenten en beleidskaders.	Gemeenten Corporaties		

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
0.5	Partijen houden/brengen elkaar op de hoogte van subsidiemogelijkheden	Gemeenten Corporaties		We delen kennis over kansen op budgetten/subsidies om op deze manier zo optimaal gebruik te maken van de subsidiemogelijkheden die er zijn.
0.6	Actiepunten uit het bod, die opgenomen zijn in de bijlage 'activiteitenoverzicht' vormen een integraal onderdeel van de prestatieafspraken	Corporaties		Zie bijlage activiteiten overzicht

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
1.	Betaalbaarheid en Beschikbaarheid	Anneke Broersma		Tijdelijke vervanging Pia Bergsma
	De werkgroep Betaalbaarheid & Beschikbaarheid richt zich op de thema's beschikbaarheid en de Betaalbaarheid van (huur)woningen in de gemeenten; betaalbaarheid van woonlasten en schuldenproblematiek valt onder de werkgroep wonen en zorg. Het doel is om gezamenlijk te werken aan : het bewaken van voldoende beschikbare en betaalbare huurwoningen, afgestemd op het inkomensniveau van de huurders en de verwachte woningmarktontwikkelingen (er wordt gewerkt met de kernenindeling van KAW en met de tabel huurprijsgrenzen van bijlage 6) Door kennisdeling, afstemming en datavergelijking willen we inzicht krijgen in de betaalbaarheid en beschikbaarheid van huurwoningen in onze regio. Concreet betekent dit in 2023:			
1.1	(Woon)lasten Het bespreken van de uitkomsten van het in 2022/23 uit te voeren woonlastenonderzoek. Vanuit de werkgroep plannen we een moment om de uitkomsten en daaruit volgende dwarsverbanden te bespreken met de overige werkgroepen.	Werkgroep		Met dit onderzoek en de uitkomsten willen we inzichtelijk maken welke partijen invloed hebben op de woonlasten. Dit met het doel om wederkerige afspraken te maken over het beïnvloeden van de woonlasten. Aansluitend willen we een huur en woonlastenquote ontwikkelen t.b.v. een woonlastenspiegel om bij te dragen aan het vaststellen beleid en kaders. Concrete maatregelen op het gebied van betaalbaarheid van woonlasten zijn opgenomen bij de werkgroep Wonen en Zorg. Ook de maatregelen van de werkgroep Verduurzaming hebben positieve invloed op de energielasten en daarmee op de betaalbaarheid. Zie verder ook de acties uit de activiteitenlijst voor 2023 (bijlage 5) en de biedingen van Thús Wonen en WonenNWF (bijlagen 2 en 3).
1.2	Ideeën uitwerken m.b.t. stimuleren van doorstroming	werkgroep	Gehele jaar	De werkgroep komt met ideeën om doorstroming te stimuleren nu de vraagdruk hoger is geworden en de mutatiegraad daalt.
1.3	Huisvesten aandachtsgroepen	werkgroep	Gehele jaar	We denken na over de noodzaak en mogelijkheden om aandachtsgroepen te huisvesten met aandacht voor de slaagkans van reguliere woningzoekenden. We zoeken hierbij samenwerking met andere corporaties in Friesland.
1.4	Vraagdruk Sociale huur: Monitoren, bewaken evalueren en afstemmen	Werkgroep	jaarlijks	Aan de hand van de vraagdrukmonitor van FSP bespreken we de wachttijd en daarbij de mogelijkheden voor bijsturen of ingrijpen om deze aan te passen aan

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
	van de gewenste (huur) Woningvoorraad.			de gewenste wachttijd. Dit met extra aandacht voor de vraagdruk door aandachtsgroepen in het sociaal domein. Uitvoering van eventuele maatregelen om bij te sturen of in te grijpen liggen bij andere werkgroepen en bij de afzonderlijke partijen. Zo hebben beide corporaties i.v.m. de oplopende vraagdruk de verkoop van woningen opgeschort.
1.5	Onderzoek naar noodzaak huisvestingsverordening	Gemeente	2023	De gemeente doet onderzoek naar de noodzaak van een huisvestingsverordening en doet dat in samenspraak en overleg met de corporaties en De Bewonersraad . Dit onderzoek is onderdeel van 3.1 : 'Actualisatie Woningbouwbeleid en update instrumentarium woonbeleid door middel van een addendum op de Woonvisie 2020 – 2025.'

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
2.	Thema: Verduurzaming Werkgroep Duurzaamheid	Wim de Vries		
De werkgroep kwaliteit en duurzaamheid richt zich voornamelijk op het thema Duurzaamheid Onze droom: Een regio waarin we via samenwerking, concrete activiteiten en duurzame projecten inwoners ondersteunen om hun energielasten en hun impact op het klimaat en milieu te beperken. Doel: Het doel is om gezamenlijk te werken aan het verduurzamen van onze regio, naar een CO2-neutrale woonomgeving in 2050. Concreet betekent dit in 2023:				
2.1	Delen kennis Partijen betrekken elkaar bij het opstellen van beleid en delen kennis en ervaringen m.b.t. ontwikkelingen en kansen in de regio door middel van werkgroep overleggen en specifieke overlegstructuren met de belangrijkste stakeholders	Werkgroep (allen)	Gehele jaar	Hierbij gaat het vooral om kennis en ervaringen te delen en beleid en concrete activiteiten op elkaar af stemmen. Hiervoor: a) Organiseren we in 2023 circa 6 werkgroep overleggen. b) Worden er specifieke overlegstructuren ingericht voor de uitwerking van de: • Warmtetransitie (zie punt 2.2); • Energiearmoede en bewustwording (zie punt 2.3);
2.2	Warmtetransitie Er vindt afstemming en samenwerking plaats bij de uitvoering van de warmtetransitie	Gemeente Allen betrokken	Gehele jaar	Er worden concrete stappen gezet in het uitfaseren van aardgas in onze regio. Hiervoor is een goede afstemming van plannen tussen gemeente, corporaties, de bewonersraad en nutsbedrijven van groot belang. In 2023: a) Worden minimaal 6 specifieke overleggen georganiseerd; b) Wordt hiervoor gezamenlijk een warmtekaart uitgewerkt voor onze regio; c) Vind afstemming plaats over de mogelijkheden binnen de wijkuitvoeringsplannen en de gevolgen voor huurders en particulieren. d) Wordt samengewerkt bij de uitwerking PAW Anjum Ondersteunen de partijen lokale initiatieven via samenwerking, het delen van informatie en door het zoeken van koppelkansen, zoals bijvoorbeeld in Driesum/Walterswâld.

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
2.3	Energiearmoede, Bewustwording en Gedragsverandering Partijen onderzoeken samen de mogelijkheden om het energieverbruik en de gevolgen van stijgende energieprijzen te beperken.	Gemeente Allen betrokken	Gehele jaar	In 2023 wordt invulling gegeven aan het plan van aanpak energiearmoede. Hiervoor : a) Vindt maandelijks overleg plaats over de uitvoering van het Plan van Aanpak; b) Wordt de succesvolle samenwerking om energie te besparen, zoals de inzet van de Ljochtbus en Energiecoaches in 2023 voortgezet en versterkt; c) Wordt samengewerkt op gebied van communicatie ter bevordering van de bewustwording van energiebesparing. d) Wordt vervolg gegeven aan de pilot voor een energie displays (PA 2022).
2.4	Circulariteit en Biodiversiteit Partijen zetten zich gezamenlijk in voor het vergroten van de circulariteit en biodiversiteit	Allen	Gehele jaar	a) Partijen verkennen de kansen om via concrete projecten ervaring op te doen met circulariteit en biodiversiteit. b) Kennis en ervaringen worden gedeeld in de werkgroep.

N.B.: Ten behoeve van de isolatie opgave (in relatie tot de energiearmoede en de landelijke prestatie afspraken) zetten de corporaties zich in op het versneld isoleren van hun woningvoorraad. In het activiteitenoverzicht zijn de individuele plannen van de corporaties hiervoor opgenomen.

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
3	Thema: Kwaliteit Werkgroep: Kwaliteit & strategische ontwikkeling	Geert v/d Wijk		
	De werkgroep Strategische ontwikkelingen richt zich op de thema's Wonen en Kwaliteit. Het doel is om vanuit samenwerking, kennis deling en via concrete projecten het wonen en de woonomgeving in onze regio kwalitatief te verbeteren en toekomstbestendig te maken. Concreet betekent dit in 2023:			
3.1	Actualisatie Woningbouwbeleid en update instrumentarium woonbeleid door middel van een addendum op de Woonvisie 2020 – 2025. Dit op basis van actuele landelijke en regionale trends en ontwikkelingen.	Gemeente	Doorlopend	In samenwerking met corporaties het huidige instrumentarium aanvullen en waar nodig aanpassen om effectief in te kunnen spelen op de actuele ontwikkelingen op de woningmarkt en de ontwikkeling van passende woningbouwinitiatieven binnen de gemeente te bevorderen. De corporaties en Bewonersraad worden door de gemeente actief betrokken in het proces rondom de monitoring. In januari 2023 zal door de gemeente een bijeenkomst worden georganiseerd om de monitor 2022 te duiden en de uitkomsten mee te nemen in de beleidsvorming en uitvoering van projecten.
3.2	Afstemming tussen Gemeente en Corporaties over het flexibele woningbouwprogramma. De toekomstige herstructurerings-/uitbreidingsopgaven van corporaties en gemeenten worden met elkaar gedeeld en afgestemd op het flexibel woonprogramma.	Gemeente Corporaties	Doorlopend, 3x in het voorjaar en 2x in het najaar	Regelmatige afstemming van plannen. Het creëren van koppelkansen en de borging opname projecten corporaties in Woonprogramma. Hierbij wordt ook nadrukkelijk diversiteit en (duurzame) kwaliteit van de projecten betrokken. Hiermee hebben we de mogelijkheid een positief effect te creëren op de leefbaarheid in een wijk. Dit in afstemming op de woonvisie en strategische doelstellingen van de corporaties. Ook de impact van ontwikkelingen in het kader van wonen en zorg op basis van de woonzorgvisie (4.1) worden met elkaar besproken en zoveel als mogelijk afgestemd op het flexibele woonprogramma van de gemeente.
3.3	De corporaties worden geïnformeerd en betrokken bij het	Gemeente Corporaties	1 ^e kwartaal 2023	Informerend, samenwerking en het maken van concrete afspraken tussen de gemeente en corporaties staat centraal in het vervolgtraject van de Landelijke Woningbouwopgave. Als basis hiervoor dient de uitkomst van het proces tussen

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
	vervolgproces rondom de Landelijke Woningbouwopgave.			Rijk, provincie en gemeente om te komen tot (regionale/gemeentelijke) woondeals.
3.4	Herontwikkeling locaties Dokkum: Thús Wonen en de Gemeente spannen zich gezamenlijk in voor het mogelijk maken van nieuwe en aanvullende en betaalbare sociale huurwoningen op herontwikkeling locaties in Dokkum.	Gemeente Thús Wonen	Doorlopend	De werkgroep onderzoek locaties Dokkum gaat op basis van concrete behoefte verder aan de slag met de vraag naar mogelijkheden en locaties voor aanvullende en betaalbare huurwoningen op ontwikkellocaties. Het lopende onderzoek naar een ontwikkellocatie voor 20 appartementen voor de ouderen doelgroep maakt hiervan deel uit.
3.5	Platform Wonen	Gemeente	Doorlopend	In 2022 heeft de gemeente de samenwerking met stakeholders op de woningmarkt een hernieuwde impuls gegeven door het organiseren van themabijeenkomsten. In 2023 zal dit actief worden voortgezet door in afstemming met stakeholders actuele thema's te bespreken met als doel de ontwikkeling van de lokale woningmarkt te stimuleren. Dit doel willen we bereiken door samen met de stakeholders concrete afspraken te maken over actuele thema's zoals aanpak verduurzaming van de bestaande woningvoorraad en ontwikkeling toekomstbestendige nieuwbouw. Ook de corporaties en Bewonersraad worden in het kader van deze prestatieafspraken hierbij betrokken..

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
4.	Wonen en zorg	Christien Jasper		
	De werkgroep wonen en zorg richt zich op de thema's wonen en zorg, in de zin van brede zorgopgaven die spelen binnen het Sociale Domein. Het doel is om met alle partijen (gemeenten, corporaties en De Bewonersraad) af te stemmen, kennis te delen en samen te werken op het gebied van WMO, sociale inclusie/brede welvaart, brede armoedebestrijding (inclusief energie-armoede), het voorkomen van schulden en betalingsachterstanden, langer thuis wonen, beschermd wonen, verwarde personen problematiek, vergunninghouders en specifieke projecten om elkaar te versterken en goede producten te maken. Voor 2023 hebben we concrete afspraken gemaakt waardoor we onze dienstverlening, zorg en leefklimaat voor inwoners/huurders verbeteren. De WMO-afspraken zijn onderdeel van de reguliere bedrijfsvoering en zijn daarom niet opgenomen als concreet doel. Signalen die voortkomen uit de werkgroep wonen en zorg, worden wel gebruikt voor de evaluatie van de afspraken. Doelen zijn vertaald en specifiek gemaakt in onderstaande acties voor 2023:			
4.1	Opstellen Woon-zorgvisie en uitvoeringsplan <i>(gestart oktober 2021, dit project loopt door in 2023)</i> De gemeente wil een visie ontwikkelen op het aanpakken van de lokale/regionale opgaven op het gebied van wonen, zorg, welzijn en leefbaarheid voor ouderen en mensen met een ondersteunings- of zorgvraag. Deze visie wordt geconcretiseerd in een uitvoeringsplan en verbonden met de woon-zorg opgave van de ANNO III samenwerkingsagenda.	Gemeenten Corporaties De Bewonersraad Zorg- en welzijnspartijen Taskforce Wonen en Zorg ANNO-gemeenten		Met ondersteuning van de Taskforce Wonen en Zorg (een gezamenlijk initiatief van VNG, ActiZ en de ministeries van VWS en BZK) en het RVO EWT en OWT is in 2021 met twee sessies gestart met het ontwikkelen van een woonzorgvisie. Gemeenten in samenwerking met stakeholders en de mensen waar het om gaat (de kwetsbare doelgroepen), hebben informatie opgehaald en gedeeld over en weer, zowel kwantitatief als kwalitatief. Het project is gestagneerd door capaciteitsproblemen en zal eind 2022/begin 2023 weer worden opgepakt. Er is budget beschikbaar gesteld voor het aantrekken van een kwartiermaker en planning is dat de woonzorgvisie op 1 maart 2023 klaar zijn. Het uitvoeringsplan zal medio 2023 worden opgeleverd. Bij het opstellen van de woon-zorgvisie worden actuele kansrijke ontwikkelingen in de gemeenten, zoals de ontwikkeling van de voormalige 'Prins-locatie' meegenomen in het vormgeven van de visie. In de nog op te leveren uitvoeringsagenda worden concrete projecten en uitwerkingen beschreven. Verder vindt er afstemming plaats tussen Gemeenten en Corporaties over het flexibele woningbouwprogramma (zie 3.2).

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
	• Integratie van bijzondere doelgroepen en statushouders in wijken en buurten • Project Voorzieningenwijzer	Gemeenten Corporaties Bewonersraad Dokwurk Wurkstart Welzijnsorganisaties Gemeenten Corporaties Bewonersraad Dokwurk Wurkstart Welzijnsorganisaties		Het doel van nazorg is het voorkomen van recidive. Het is daarom van belang dat er gekeken wordt of de inwoner goed geholpen is. Daarnaast moet worden gekeken of een inwoner zelf diens geldzaken kan regelen. Dit is erg belangrijk. Uit onderzoek blijkt dat 9 - 16% van de ex-schuldenaren vier jaar later weer een betalingsachterstand heeft voor de zorgpremie. Schuldenproblematiek voorkomen bereiken we door: 1. Schulden voorkomen door preventief te werken 2. In een vroeg stadium schulden te signaleren 3. Nazorg aan te bieden Het project houdt in: • We spelen in op life-events waar een grote kans bestaat op het ontstaan van schulden, zoals scheidingen, verlies van werk of de overgang van WW naar bijstand. Dit gaan we doen door specifiek informatievoorziening op deze life-events in te zetten. • We leggen contacten met partijen die een signaleringsfunctie hebben bij (beginnende) schuldenproblematiek. Zo krijgen we dit beter in beeld en vergroten we onze bekendheid. Denk daarbij aan werkgevers, banken of scholen. • We investeren in campagnes, zoals ‘Kom uit je schuld’ en ‘Financieel fitte werknemers’ om financiële problematiek bespreekbaar te maken. • Integratie van bijzondere doelgroepen en statushouders in wijken en buurten Partijen zetten zich in om integratie van bijzondere doelgroepen en statushouders in de wijk te bevorderen. Er wordt een plan gemaakt waarbij samen met betrokken partijen wordt afgestemd, wie en welke instrumenten kunnen worden ingezet. Hierbij wordt gebruik gemaakt van de ervaringen die Wonen Noordwest Friesland heeft opgedaan. • Project Voorzieningenwijzer De VoorzieningenWijzer is als pilot begonnen en overgegaan naar projectvorm in oktober 2021 voor een periode van drie jaar in Dantumadiel en Noardeast-Fryslân. Het is een praktisch instrument voor gemeenten, woningcorporaties en welzijnsorganisaties bij het armoedebeleid. Daarnaast

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
	• Pilot Onconventioneel wonen • EPA Pilot	Platform 'Voor Elkaar' Werkgevers NSR Gemeenten Corporaties Bewonersraad Welzijnsorganisaties Zorginstellingen Projectontwikkelaars Bouwbedrijven Gemeenten Sociaal Domein Friesland Corporaties Bewonersraad Welzijnsorganisaties Zorginstellingen Zorgverzekeraars		zijn de minimacoaches van de gemeente opgeleid om persoonlijke adviesgesprekken te voeren en de applicatie toe te passen. Door het persoonlijke gesprek aan huis zijn mogelijke problemen sneller te signaleren en daarmee te voorkomen. De applicatie kent alle lokale en landelijke voorzieningen en geeft overzicht van alle energieleveranciers en zorgverzekeraars. De consulent kan het ter plekke regelen. De VoorzieningenWijzer is tevens een belangrijke oplossing binnen de Nederlandse Schuldhulproude (NSR). Een gemiddeld huishouden bespaart zo jaarlijks €500,-. De uitwerking en voordelen voor de inwoners van de inzet monitoren in 2023 en 2024 en zonodig bijsturen. • Pilot Onconventioneel wonen (onderdeel uitvoeringsplan Woonzorgvisie 2023 e.v.) De gemeente wil onderzoeken en analyseren hoe zij meer langdurige zekerheden kan bieden aan partijen die willen en kunnen investeren in zorgvastgoed zodat zij eerder tot investeringen overgaan en wil zij ruimte bieden aan creatieve, innovatieve of onconventionele oplossingen om knelpunten in de voorraad voor wonen en zorg op te lossen. Er wordt ruimte geboden aan zowel publieke als private initiatieven voor de ontwikkeling van combinaties van wonen en zorg. • EPA Pilot De EPA Pilot draagt bij in de zorg en ondersteuning aan mensen met een Ernstig Psychiatrische Problematiek (EPA).
4.3	Taakstelling huisvesting Statushouders Gemeenten en corporaties hebben afspraken gemaakt over de te huisvesten aantallen statushouders	Gemeenten Corporaties		Gemeenten hebben een taakstelling om statushouders te huisvesten. Met corporaties zijn hier afspraken over gemaakt. Halfjaarlijks wordt besproken of de aantallen kunnen worden gehuisvest in de sociale woningvoorraad of dat ook moet worden uitgeweken naar particuliere huisvesting. De taakstelling huisvesting statushouders zal voor de 1e helft 2023 met bijna 50% stijgen t.o.v. het jaar 2022):

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
				Noardeast-Fryslân: 55 Dantumadiel: 23 Dit vraagt voor de gemeenten en woningencoöperaties een betere afstemming, grotere uitdaging en opgave. Hierbij is het dus belangrijk om naar mogelijke alternatieve woonvormen te kijken om alle doelgroepen die in aanmerking komen voor voorrang/urgentie huisvesting daadwerkelijk te kunnen realiseren.
4.4	Convenant actieprogramma 'Weer Thuis!', Dit convenant moet partijen (corporaties, zorgaanbieders en gemeenten) in staat stellen om doorstroom uit begeleid wonen en maatschappelijke opvang naar buurten en wijken te bevorderen. <i>Convenant is inmiddels ondertekend door de partijen in Fryslân.</i>	Gemeenten Corporaties Zorgaanbieders Beschermd Wonen Bewonersraad		In 2023 zullen partijen, onder regie van de gemeente, de afspraken vanuit het convenant vertalen naar concrete werk- en procesafspraken. ▪ De gemeente zorgt voor continuïteit door vaste aanspreekpunten bij de gemeente; ▪ We zetten een lokale ambassadeursgroep op; ▪ We gaan voor een 'zachte landing in de wijk', hiervoor ontwikkelen we een concrete werkwijze met elkaar; ▪ De gemeente geeft garantie voor voldoende kwalitatief goede begeleiding (W MO inkoop/contract/beleid) én continuïteit hierin; ▪ De gemeente geeft de garantie t.a.v. goede opvolging bij zorgen en (dreigende) escalatie, ook als de zorg is afgeschaald (waakvlam); ▪ Bemiddelaanvragen zal de gemeente naar rato bezit onder de corporaties verdelen, de gemeente borgt en monitort dit (net als bij statushouders); ▪ We monitoren structureel de draagkracht en -last van wijken, complexen, dorpen. We creëren spreiding waar mogelijk. We kijken hierbij óók naar andere aandacht groepen; ▪ De gemeente zorgt voor monitoring (bemiddeling en regulier) en plant periodieke evaluaties in; ▪ De gemeente zorgt voor ondertekening convenant met politie; ▪ De gemeente zorgt dat kennisniveau van haar betrokken ambtenaren op peil is en in lijn met convenant AVG. ▪ Daadkracht van de gemeente op de regie in het toevoegen van woningen en naast de sociale verhuur ook te kijken naar kansen in de particuliere woningvoorraad. Onze regio Noordoost moet nog toewerken naar concrete werk- en procesafspraken. Een werkgroep is gevormd. Er is een start gemaakt met het uitwerken van de uitgangspunten richting een concreet werkproces.

Nr.	Actie	Verantwoordelijke /trekker	Datum/periode uitvoering	Toelichting
5	Leefbaarheid en omgeving	Jacoba Talma		
De werkgroep kwetsbare kernen richt zich op de thema's Leefbaarheid, Omgeving en Kwaliteit. Het doel is om als partijen (gemeente, corporaties en De Bewonersraad) met de kernen samen te werken en inzet te organiseren in de kernen waar de leefbaarheid en woonkwaliteit het meest onder druk staat. Concreet betekent dit in 2023:				
5.1	Kennis delen en afstemmen van elkaars ontwikkelingen	Gemeenten Corporaties		We informeren elkaar over de ontwikkelingen in de kernen. Waar nodig halen we informatie uit de kernen op en stemmen we werkzaamheden op elkaar af.
5.2	Kennis delen en afstemmen met werkgroep Wonen en zorg en het Bolwurk en Timpaan (Welzijn).	Gemeenten Corporaties Het Bolwurk Timpaan		Zowel de werkgroep Kwetsbare kernen als de werkgroep Wonen en zorg richten zich op leefbaarheid . We plannen een gezamenlijk overleg in om de overlap in beeld te brengen en werkzaamheden af te stemmen. Het doel is om elkaar te versterken. In 2022 is een gezamenlijk overleg niet gelukt. Dit is wel belangrijk dus het actiepunt blijft staan.
5.3	De pilot GKK GroeiKrimpKwaliteit kernen uit te voeren en te evalueren. Het provinciale transitiefonds te benutten voor concrete projecten.	Provincie Gemeenten Corporaties Partoer		Samen met de provincie en inwoners van het dorp wordt de GKK methodiek ontwikkeld in Blije en Engwierum. De provincie financiert en faciliteert de pilot. De rollen van de samenwerkende partijen zijn in een document beschreven. De methodiek en werkwijze zijn in een informatiefolder voor de dorpen opgenomen. Voor beide dorpen is een ontwikkelperspectiefkaart gemaakt. Bij de ontwikkelperspectiefkaart moet een overzicht met concrete projecten worden gemaakt. Hierop volgt de beschikking van het transitiefonds. Een adviesbureau heeft in opdracht van de provincie een voorstel (Arkbak) gemaakt voor de inzet van het transitiefonds. In 2023 volgt een evaluatie van de GKK-projecten Blije en Engwierum en wordt gekeken of en in welke vorm de GKK-methodiek inzetbaar is voor andere kernen.

Bijlage 5

Activiteiten overzicht 2023:

Nr	Actie	Wie	Wanneer	Toelichting
1	Thus Wonen richt zich in 2023 op het versneld uitfaseren van EFG-labels. Daarbij is het streven om ook versneld de D-labels uit te faseren. In totaal verwachten we bij ongeveer 200/300 woningen energetische verbeteringen uit te voeren.	Thus Wonen	Gedurende gehele jaar	Bij uitvoering van het planmatig onderhoud worden de woningen ook energetisch verbeterd. Voor een groot deel van deze opgave zal direct de stap gezet worden naar 'toekomstklaar' geïsoleerd (klaar voor duurzame warmte). Voor de prioritering wordt hierbij rekening gehouden met de hoogte van het gasverbruik
3	Wonen NWF voert planmatig periodiek buitenonderhoud in een cyclus van 7 jaar. Hierbij vindt deels ook energetische verbetering plaats. We voeren renovatie (inclusief energetische verbeteringen) aan de binnenzijde van de woningen alleen uit bij mutatie en op verzoek huurders.	Wonen Noordwest Friesland	Gedurende gehele jaar	Conform planning
4	Opwekken duurzame energie door plaatsen zonnepanelen bij 450 woningen	Thus Wonen	Gedurende gehele jaar	Aantallen uit te voeren woningen is afhankelijk van deelname bewoners.
5	Het woningbezit van Wonen NWF heeft momenteel gemiddeld een label B. Wonen NWF stuurt op gemiddeld label A in 2030 door verduurzaming bij PO en sloop/nieuwbouw.. Er worden in 2023 zonnepanelen(6 of 8) aangebracht bij 333 huurders (in gehele werkgebied) van de door te exploiteren woningen met een slechtere energie index dan 1,2 (= oude label B).	Wonen Noordwest Friesland	Geheel 2023	Conform planning
6	In uitvoering van 39 gasloze en energiezuinige woningen in 2023. Verwachte oplevering van 31 woningen in 2023.	Thus Wonen	Gedurende gehele jaar	In 2023 wordt verder gewerkt aan de sloop- en nieuwbouwoopgave in Holwerd (16), Anjum (8), Dokkum (7) en Metslawier (8). Doordat deze

Nr	Actie	Wie	Wanneer	Toelichting
				projecten jaar-overschrijdend zijn, vindt de oplevering deels na 2023 plaats.
	Een pilot duurzame warmte bij 31 woningen in Damwâld, waarbij woningen voorzien worden van duurzame warmte-installatie (all-electric en hybride). Voor de all-electric woningen is het doel deze direct aardgasvrij te maken.	Thús Wonen	Q3 2023	Aantallen uit te voeren woningen is afhankelijk van projectengineering en van deelname bewoners.
7	Bouw en oplevering van 2 gasloze en energiezuinige woningen	Wonen Noordwest Friesland	Geheel 2023	Blije (2) overloop 2022.
8	Verduurzaming van 21 woningen	Wonen Noordwest Friesland	Geheel 2023	Conform planning
9	De Nationale Prestatieafspraken hebben tot gevolg dat Wonen NWF de komende jaren nog extra inzet op verduurzaming. Dit gaat in het gehele werkgebied ongeveer om: - 700 woningen aardgasvrij maken, 770 woningen 'toekomstklaar' isoleren en 960 woning voorzien van een hybride warmtepomp in periode 2024-2030. - 100 extra woningen met EFG label verduurzamen voor 2028.	Wonen Noordwest Friesland	2024-2030	Dit is een voorlopige aanneme die alleen op hoofdlijnen is doorgerekend. In 2023 gaan we onderzoeken welke woningen hiervoor in aanmerking komen en wat er hiervoor organisatorisch en financieel nodig is. Op basis hiervan maken we een definitieve planning voor de periode 2024-2030.
	De Nationale Prestatieafspraken hebben tot gevolg dat Thús Wonen in de periode 2023-2030 extra inzet op verduurzaming. Dit gaat in het gehele werkgebied ongeveer om: • Uitfaseren van 1200 woningen met D,E,F,G label in uiterlijk 2028. • 1450 woningen 'toekomstklaar' isoleren 1000 woningen aardgasvrij maken;	Thús Wonen	2023 -2030	In 2023 werken we een routekaart uit om de juiste prioriteit te geven aan de opgave en onze investeringen af te stemmen aan de plannen van de gemeenten en netbeheerders. Bij het realiseren van de beoogde opgave proberen we de onze activiteiten zo veel gecombineerd uit te voeren.
10*	Groot onderhoud bij 150 woningen (b.k.t. en veiligheid)	Thús Wonen	Gedurende gehele jaar	In afwijking van het bod verwachten we in 2023 bij ongeveer 150 woningen groot onderhoud aan de binnenzijde uit te voeren.

Nr	Actie	Wie	Wanneer	Toelichting
11*	Regulier planmatig onderhoud 400 woningen	Thús Wonen	Gedurende gehele jaar	In afwijking van het bod verwachten we in 2023 bij ongeveer 400 woningen regulier planmatig onderhoud aan de buitenschil uit te voeren.
12	Leefbaarheidsactiviteiten van Thús Wonen richten zich op: • De fysieke kwaliteit van de directe woonomgeving • Het leefklimaat in de buurt • De sociale samenhang in buurten en wijken • Inspelen op krimp • Stimuleren van initiatieven vanuit de bevolking. • Samen met gemeente en provincie zoeken naar oplossingen voor het behoud van leefbaarheid. • Hiervoor stelt Thús Wonen geld en middelen beschikbaar. • We geven invulling aan de uitkomsten van het woonbelevingsonderzoek.	Thús Wonen/ Gemeente/ Bewonersraad	Gedurende gehele jaar	De krimpende en kwetsbare kernen vragen de komende jaren de nodige aandacht ten aanzien van de aanwezige voorraad en de verwachte vraagontwikkeling. In 2022 stelt Thús wonen menskracht en financiële middelen beschikbaar voor de procesbegeleiding van lokale maatwerk initiatieven.
13	• Wonen NWF werkt samen met haar partners aan integrale oplossingen voor het verbeteren van de leefbaarheid en de sociale cohesie per dorp; • We zijn ook in 2023 samen met het opbouwwerk in de buurt aanwezig via 'straatpraat' en andere gesprekken met onze huurders; • We gaan verder met de 'losse fearren' en andere projecten om de leefbaarheid en sociale cohesie te verbeteren.	Wonen Noordwest Friesland	Gedurende gehele jaar	Conform planning
14	Thús om hús	Thús Wonen	2e en 3e kwartaal	Bij de jaarlijkse actie "Thús-om-hús" gaat Thús Wonen samen met, vertegenwoordigers uit het dorp of wijk, de Bewonersraad en met de dorpscoördinator van de gemeente tuinen inspecteren. Indien nodig zoeken we naar een andere invulling, mocht dit ivm corona niet mogelijk/wenselijk zijn.
15	Buurtbemiddeling	Thús Wonen	Gedurende gehele jaar	Thús Wonen kan gericht buurtbemiddeling inzetten bij casuïstiek.

Nr	Actie	Wie	Wanneer	Toelichting
16	Toetsen beleid, praktijk en betaalbaarheid Met digitale panels, schriftelijke onderzoeken onder onze leden en deelname aan het "Dreamhus" tekenen we ervaringen op van huurders met energiebesparende maatregelen. Via de Woonlastenspiegel (zie betaalbaarheid en beschikbaarheid) zetten we ons in voor betaalbare verduurzaming. De uitkomsten worden gedeeld.	Bewonersraad	doorlopend	1. Leden die meer dan een jaar in een verduurzaamde woning wonen vragen we naar hun ervaringen 2. Huurders ambassadeurspanel 'Dreamhûs' draagt bij aan de 'Challenge warmtetransitie bestaande voorraad'. Doel; Inzicht krijgen in hoeverre de verduurzaming al dan niet beantwoordt aan de opgewekte verwachtingen bij bewoners in termen van comfortverhoging, gebruiks-gemak en invloed op de woninglasten. Uitkomsten dragen bij aan communicatie, inzet en verwachttingsmanagement bij verduurzaming.
17	Bewustwording en Gedragsverandering energiegebruik: inzet energiecoaches	Corporaties Gemeenten		Partijen onderzoeken samen de mogelijkheden voor draagvlak, bewustwording en gedragsverandering bij huurders. Op welke wijze kunnen we mensen bewustmaken van hun energiegebruik en waar valt op te besparen? Daarbij wordt gekeken naar mogelijkheden voor de inzet van energiecoaches in de regio. Hierbij is aandacht voor afstemming met energiecoaches van de gemeente.

*Bij actienummers 10 en 11 is het portefeuilleplan Thús Wonen leidend.

Bijlage 6:**Tabel 1 Huurprijsgrenzen 2014 t/m 2022**

Huurgrenzen (t/m)	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
1 Goedkoop	389,05	403,06	409,92	414,02	417,34	424,44	432,51	442,46	442,46
2 Betaalbaar laag I	444,02	460	467,82	472,5	476,28	484,38	493,58	504,93	504,93
3 Betaalbaar laag II	501,93	520	528,84	534,13	538,4	547,56	557,96	570,79	570,79
4 Betaalbaar laag III	556,82	576,87	586,68	592,55	597,3	607,46	619,01	633,25	633,25
5 Betaalbaar hoog	596,75	618,24	628,76	635,05	640,14	651,03	663,40	678,66	678,66
6 Bereikbaar	699,48	710,68	710,68	710,68	710,68	720,42	737,14	752,33	763,47
7 Vrije sector									

De tabel 2023 is nog niet beschikbaar ten tijde van ondertekening